

Lesefart og leseforståing til bruk i PPT- NG:

Det er fleire ting som verkar inn på kva kvaliteten på lesinga til elevar (og vaksne). Dei to delane som vi oftast vurderer er lesefart og leseforståing. Vi har samla ei oversikt over «grenser for bekymring og tiltak» for dette. Fyljande er henta frå Levanger kommune:

«NORMER FOR FUNKSJONELL LESEHASTIGHET VED STILLELESING

Tallmateriale hentet fra Carlstenprøvene, utgitt i tidsrommet 1982 – 1993.

Det er tenkt at prøven kan tas noen få uker etter skolestart hvert år med retesting en til to ganger til i løpet av skoleåret.

3. klasse (2. klasse da normering fant sted)

Lesehastighet: 25 – 50 ord per minutt

Leseforståelse: bekymring dersom mer enn 25 % feil

4. klasse (3. klasse da normering fant sted)

Lesehastighet: minimum 50 ord per minutt

Leseforståelse: bekymring dersom mer enn 20 % feil

5. klasse (4. klasse da normering fant sted)

Lesehastighet: minimum 70 ord per minutt

Leseforståelse: bekymring dersom mer enn 15 % feil

6. klasse (5. klasse da normering fant sted)

Lesehastighet: minimum 80 ord per minutt

Leseforståelse: bekymring dersom mer enn 15 % feil

7. klasse (6. klasse da normering fant sted)

Lesehastighet: minimum 100 ord per minutt

Leseforståelse: bekymring dersom mer enn 15 % feil

8., 9. og 10. klasse (7., 8. og 9. klasse da normering fant sted)

Lesehastighet: minimum 100 ord per minutt

Leseforståelse: bekymring dersom mer enn 15 % feil

Fra og med 6. klasse og oppover bør alle ha en lesehastighet på minimum 80 ord per minutt for å kunne oppnå god leseforståelse.

GJENNOMSNITTLIG LESEHASTIGHET VED HØYTTLESING

Tallmateriale hentet fra den databaserte lesetesten LOGOS:

3. klasse: 76 ord per minutt

4. klasse: 103 ord per minutt

5. klasse: 123 ord per minutt

6. klasse: 80 ord per minutt

8. klasse: 103 ord per minutt

10. klasse: 117 ord per minutt

Det at gjennomsnittlig lesehastighet for 6. klasse er lavere enn for 4. og 5. klasse i LOGOS, skyldes at tekstens vanskegrad blir mye vanskeligere fra 6. trinn av.

LOGOS-tallene ligger mye høyere enn Carlsten for kl. 3 – 5. Det kan skyldes flere forhold:

1) Muligens har snittet i lesehastighet gått opp de senere årene.

2) På LOGOS sin leseprøve skal eleven ikke streke under ord, dermed brukes ikke tid på det.

3) Tallene i LOGOS angir gj.snittet, ikke et minimumsnivå eleven bør ha. Minimumsnivået i LOGOS er nemlig angitt som standardavvik og ikke som antall ord per minutt.»

Ein må påpeike at det også tek lengre tid å lese ei tekst høgt enn stille.

Vil også minne om følgande:

«Elever som er forsinket i sin leseutvikling, bør få hjelp så fort som mulig. Forskning viser at tiltak som blir satt i verk i 1. og 2.klasse, kan bringe 80 % av de lesesvake elevene fram til normal leseferdighet, mens tiltak i 3.klasse bare gir tilsvarende positiv virkning for ca. 50 % av de lesesvake elevene. Dersom tiltak blir satt i verk på 5.trinn eller senere, vil bare 10- 15 % av de lesesvake elevene oppnå aldersadekvat leseferdighet.

□ Elever som sliter trenger mye og regelmessig trening. Skoler som har et system på å tilby disse elevene tidlig og systematisk hjelp, opplever en betydelig reduksjon i antall og omfang av lesevansker. Det er viktig at lærerne har kunnskap om og er bevisst utvikling av språklig bevissthet.» (sitat fra Håndboka til LOGOS)